

Hugo a Sally se baví o novém standardu pro audit účetních odhadů

1. Jak hodně se nový standard liší od předchozího

Hugo, říkal jsi, že byl vydán nový standard ISA 540 Audit účetních odhadů. Je tam hodně nového?

Formálně to není nový, ale revidovaný standard. Paragrafů s požadavky je tam dvakrát tolik co ve starém. Celkově je ten standard mnohem rozsáhlejší.

Tak to bych si ho asi měla přečíst. Je tam něco revolučně nového?

Revoluce to není. Základní principy auditu účetních odhadů zůstávají zachované. Ale nový standard řadu věcí vysvětluje ve větším detailu. A požaduje některé specifické věci, které jsme v minulosti nemuseli dělat anebo jsme nebyli zvyklí je dokumentovat.

Chápu. Ráda bych si některé ty nové věci s tebou prošla. Mimochodem, je ten nový standard povinný už pro letošní audity?

Ano. Je povinný pro audity účetních závěrek sestavených za období počínající 15. prosincem 2019. Čili pro audity za rok 2020 už povinný bude.

Tak to je o důvod víc se do něj podívat. Je už k dispozici český překlad?

Ano, je na stránkách komory v sekci Auditorické standardy jako obvykle. Dej si pozor, ať čteš správnou verzi, jsou tam aktuálně obě, protože kdybychom auditovali ještě nějaké starší závěrky, tak bude stále platit předchozí verze. Ta je nazvaná ISA 540, zatímco ta nová je ISA 540R.

A nevíš, jestli k tomu bude i nějaké školení?

Ano, komora k tomu připravila webinář. Termíny najdeš na jejich stránkách.

Hugo a Sally se baví o novém standardu pro audit účetních odhadů

2. Vyhodnocování rizik

Které věci v oblasti vyhodnocování rizik považuješ v revidovaném standardu za klíčové nebo nově požadované?

První věc je vyjasnit si, které položky účetní závěrky obsahují významné odhady. Těch bývá celá řada: dohadné položky, opravné položky, položky oceňované reálnou hodnotou, rezervy. Odhadem jsou i odpisy nebo další položky vyžadující úsudek.

Jasně. A co u každého odhadu po mně standard chce?

Základní zdůrazňovaný princip je nutnost dobře odhadnout riziko spojené s každým odhadem. To může být ovlivněno nejistotou, složitostí nebo subjektivitou odhadu a řadou dalších faktorů. Musím uplatňovat skepticismus a řada účetních odhadů může být oblastí významného rizika. Zvažovat musím i to, že účetní odhady jsou náchylné k manipulaci čili podvodu.

Chápu. Předpokládám, že standard k těm faktorům má nějaké bližší povídání v aplikační části.

Ano. Další důležitá věc je, že se zdůrazňuje nutnost samostatného posuzování tří elementů přítomných v každém odhadu: použité metody, zvolených předpokladů a použitých vstupních údajů. Každý tento element může mít různou důležitost či rizikovost.

Takže z mé dokumentace by mělo být vidět, že jsem zvažovala všechny tyhle tři elementy. A co povinnost posoudit výsledky účetních odhadů minulých let?

To zůstává. A samozřejmě pořád platí nutnost zdokumentovat porozumění procesům v oblasti tvorby všech významných účetních odhadů. Taky se explicitně požaduje zdokumentovat samostatně obě složky rizika významné nesprávnosti, tedy odhadovanou výši přirozeného a kontrolního rizika. Pokud ale neplánuješ testovat provozní účinnost kontrol, tak riziko významné nesprávnosti bude samozřejmě rovno přirozenému riziku.

Hugo a Sally se baví o novém standardu pro audit účetních odhadů

3. Testování účetních odhadů

A co vlastní testování účetních odhadů?

Základní tři způsoby testů věcné správnosti zůstávají. Můžu využít následných událostí, můžu ověřovat způsob, jak vedení stanovilo účetní odhad, anebo můžu nezávisle vytvořit vlastní odhad.

A co testování kontrol?

To je samozřejmě taky možné. Předpokládá to ale, že skutečně nějakou funkční kontrolu mají. V řadě menších společností klíčové odhady dělá vedení jednorázově na konci roku a těžko se hledá skutečná kontrola.

Rozumím. Tam je třeba provést test věcné správnosti.

Ano. A pokud jde o odhad spojený s významným rizikem, nestačí pouze analytický test. Musím ho opravdu otestovat detailně. To mimo jiné vyžaduje ujistit se o správnosti a úplnosti podpůrných dat, pokud nemám to štěstí, že lze daný odhad ověřit následnými událostmi.

Některé odhady ale bývají dost složité. Často na to může mít vedení svého experta.

V takovém případě musíme i jeho práci posoudit. Pokud expert volí nějaké předpoklady, pak k tomu přistupujeme stejně, jako kdyby tyto předpoklady volilo vedení. Prostě je musíme důkladně posoudit. Nelze automaticky předpokládat, že když je to expert, tak tomu musí rozumět.

Chápu. A pokud mám sama potíže to posoudit, tak si asi musím sehnat vlastního experta. To může být nutné nejen u komplexních modelů, ale taky například u ocenění, které není postavené na jednoduše zjistitelných tržních cenách.

